

Euroopa Ombudsmani uued tööreeglid

Parlament ajakohastab Euroopa Ombudsmani tööreegleid, mis annaks laiemat volitust haldusjuhtimise uurimiseks ELi tasandil.

ELi praegune ombudsman Emily O'Reilly.

23.–24. juunil toimuval täiskogu istungil võttis parlament vastu ajakohastatud põhikirja, mis tugevdab Euroopa Ombudsmani ametit. Euroopa Nõukoguga ja Euroopa Komisjoniga jõuti pärast läbirääkimisi kokkuleppele käesoleva aasta maikuuks.

Tugevdatud õiguslik raamistik

Euroopa Ombudsmani eesmärk on kaitsta inimeste huve ja uurida juhtumeid, kus ELi institutsioon või asutus on väidetavalt käitunud seadusi või häid haldustavasid rikkudes. Juhtumid võivad puudutada haldusrikkumisi, diskrimineerimist, võimu kuritarvitamist või tegevusetust.

Uuendatud põhimäärus kinnitab ombudsmani õigust tegutseda mitte ainult kaebuste korral, vaid korraldada omal algatusel ka juurdlusi, eriti süsteemse või tõsise juhtumi korral.

Reeglid annavad ombudsmanile õiguse küsida juurdluse käigus juurdepääsu salastatud ELi teabele. Samuti võidakse paluda liikmesriikide ametiasutustel teavet jagada.

Euroopa Ombudsmani valib Euroopa Parlament iga seadusandliku ametiaja alguses. Tulevikus ei tohi kandidaadid olla eelneva kahe aasta jooksul olnud Euroopa Parlamendi, Euroopa Ülemkogu, Euroopa Komisjoni ega riigi valitsuse liikmed. Selle nõude eesmärk on kaitsta ombudsmani sõltumatust.

Tegutsemine oma äranägemise järgi

9. juuni [toimunud täiskogu istungil](#) arutleti uute eeskirjade üle. Praeguse Euroopa Ombudsmani Emily O'Reilly juuresolekul ütles parlamendi raportöör [Paulo Rangel](#) (EPP, Portugal), et ombudsman peaks olema „sõltumatu organ, mis võib vabalt tegutseda kui peab seda vajalikuks.”

Ta lisas, et parlamendi ja ka teiste ELi institutsioonide tegevust saab ja tuleks uurida: "Me tahame, et meie tegevust ja menetlusprotsess kontrollitakse.”

Emily O'Reilly ütles: „Parlamendil ja ombudsmanil on alati olnud lähedased ja konstruktiivsed suhted. Uus põhikirja tugevdab seda sidet ning näitab parlamendi jätkuvat otsustavust muuta liit kodanikusõbralikumaks ja jätkata ELi administratsiooni vastutust kõrgeimate standardite järgi.”

Kompromissi leidmine reeglite osas

Lissaboni lepingus on sätestatud erimenetlus Euroopa Ombudsmani põhikirja üle otsustamiseks: reeglid töötab välja Euroopa Parlament, kes peab enne Euroopa Parlamendi liikmete lõpphääletust saama Euroopa Komisjoni arvamuse ja Nõukogu nõusoleku.

Eeskirju pole pärast Lissaboni lepingut ajakohastatud. Parlament esitas ettepaneku 2019. aasta veebruaris, kuid Nõukogu ei andnud oma nõusolekut.

Pärast läbirääkimisi saavutati lõpuks mitteametlik kokkulepe 2021. aasta mais ja [parlament esitas 10. juunil](#) vastava teksti.

Lisateave

[Õigusloome etapid](#)

[Pressiteade komisjoni hääletustulemusest \(25.5.2021\)](#)

[Pressiteade \(Euroopa Ombudsman, 10.6.2021\)](#)

[Teabeleht](#)